

Sak 07 Sikre arkiv for framtida – Magasinstatus og Magasinbehov ved IKAMR 2022-2050

IKAMR har gjennomført en kartlegging og grundig vurdering av magasinstatus og magasinbehov for perioden 2022-2050. Dette arbeid er beskrevet i rapporten «22-07 B Magasinstatus og magasinbehov ved IKAMR 2022-2050.pdf». Denne rapporten vil bli tilgjengeliggjort i sin helhet på nettsiden ikamr.no innen utgangen av uke 14, 2022.

En sammenfatning av resultat og tilrådinger finner dere herunder.

Konklusjoner

1) Hva er status på IKAMR sine magasiner ved inngangen av året 2022?

- Magasinene har total kapasitet til litt over 15 000 hyllemeter med arkiv. Til sammen er magasinene per dags dato ca. 80% utnyttet. Ledig plass i alle magasiner er i underkant av 3 000 hyllemeter, inkludert «luft».
- Av den totale arkivbeholdningen er 87% kommunalt arkivmateriale og 13% ikke-kommunalt arkiv, altså privatarkiv, ekstern utleie og annet.
- Arbeidsforhold, lagringsforhold og utstyr i magasinene er manglende etter moderne standarder og IKAMR sine behov.
- Arkivbeholdningen har vokst enormt de siste årene. Siden 2018 har 40% av den totale mengden mottatt arkiv vært ordningsprosjekter.

2) Hva er det umiddelbare behovet for magasinplass i den nærmeste fremtid?

- Siden magasinene er nesten fulle har IKAMR reservert mer plass til våre eiere enn vi har ledige.
- I perioden 2022-2025 er det avtalt å ta inn 2 861 hm på ordnings- og digitiseringsprosjekt. I tillegg foreligger det avtaler til signering hos fire eiere som kan øke tallet til 4 184 hm. Det estimeres at ca. 800 hm vil bli deponert via avleveringslister. Det grov estimeres at det kan potensielt bli deponert 120 hm med privatarkiv på privatarkivordninga. Dette er minimumstall som går uti fra at vi kun tar inn det som vi er pliktig å ta inn, eller har avtalt å ta inn per dags dato.
- Vi mener det er fornuftig å gå ut ifra at 4 000 til 5 000 hyllemeter vil bli deponert i perioden 2022-2025. Med ledig kapasitet på ca. 3 000 hyllemeter må vi finne gunstige kortsiktige løsninger til å møte våre plikter.

3) Hvor mye papirarkiv kan vi forvente å motta fra våre eiere i den permanente fremtid?

- Det ble kartlagt til sammen 17 517 hyllemeter arkivverdige papirarkiv hos alle våre eiere som på et eller annet tidspunkt kan bli deponert til IKAMR. Det ble også kartlagt store mengder arkiv i storformat, og det grov estimeres at det kan bli skapt omtrent 100 hm papirarkiv i årene fremover.
- De utestående arkivene hos våre eiere kan estimeres til å bli redusert med ca. 1 839 hm ved ordning og arkivavgrensing.
- Spørsmålet om digitisering for kassasjon og nylig kassasjonshjemmel på morsjournaler fra visse arkivskaperer kan også påvirke den totale summen som vil bli deponert. Det grov estimeres at

omtrent 4 000 til 5 000 hyllemeter av det kartlagte materialet kan muligens bli gjenstand for digitisering for kassasjon og at kassasjonshjemmelen for morsarkiv kan omfatte ca. 670 hm hos kommunene, og 690 hm av deponert materiale. Ålesund kommunes langsiktige planer om arkivdepot per dags dato tar sikte på å holde igjen ca. 1000 hyllemeter av sine utestående ca. 3 500 hyllemeter papirarkiv, bl.a. for å vurdere digitisering for kassasjon.

4) Når kan vi forvente å få inn det utestående papirarkivmaterialet hos våre eiere?

- Basert på arkivmaterialets alder ser vi at det vi bli størst behov for å deponere arkiv i de neste 10 årene. Vi forventer at deponering som en del av ordningsprosjekt vil fortsette å være den foretrukne deponeringsmodellen i fremtiden og at skiftet fra deponering via avleveringslister vil fortsette. Ordningsprosjekter og våre eieres deponeringsbehov har en tendens til å foretrekke tidlig deponering på materiale som har lavt innsynsbehov. Det betyr at materialets alder vil i flere tilfeller bli oversett ved deponering.
- Vi estimerer at det vil kunne komme inn 5 104 hm i perioden 2022-2025, 5 104 hm i perioden 2026-2030, 4 732 i perioden 2031-2035 og 2 921 hyllemeter i perioden ut 2036-2040. Her forutsettes det at IKAMR er rustet til å ta imot dette materialet med mannskap, arbeidsplass og magasinplass.

IKAMR sin tilråding om dimensjonering av permanente magasiner

Vi vurderer fem scenarier for magasinutbygging basert på resultatene i denne rapporten:

- A) Dimensjonering for alt utestående papirarkiv hos våre eiere i en uordnet tilstand.
Magasinbehov minimum: 30 200 hm.
- B) Dimensjonering for alt utestående papirarkiv, medregnet reduksjon ved arkivavgrensing.
Magasinbehov minimum: 28 400 hm.
- C) Vi har plass til alt papirarkiv, ekskludert 1000 hyllemeter fra Ålesund kommune.
Magasinbehov minimum: 27 600 til 29 200 hm.
- D) Vi har plass til alt papirarkiv, medregnet en hypotetisk digitisering for kassasjon av arkiv skapt etter 1995. Magasinbehov minimum: 23 000 til 26 000 hm.
- E) Vi har plass til alt papirarkiv, medregnet en hypotetisk kassasjon av pasientjournaler fra visse kommunale helsetjenester.
Magasinbehov minimum: 27 100 til 28 900 hm.

Det er vår tilråding at nye magasiner bør dimensjoneres for scenario A, med scenario B som sekundæralternativ. Vi fraråder andre scenarier, hovedsakelig på grunn av stor usikkerhet.

Denne rapporten har kun tatt stilling til arkiv som IKAMR er pliktig til å ta imot som arkivdepot for våre eiere, og medlemskommuner i privatarkivordningen. I tillegg til den mengden som er foreslått i scenarioene her, må vi ta stilling til hvor mye behov det vil være for andre bruk av magasinene, for eksempel for privatarkiv, ekstern utleie, FylkesFOTOarkivet, osv.